**Четвъртък, 18 юли 2019 г.**

I

*(Резолюции, препоръки и становища)*

# РЕЗОЛЮЦИИ

# ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

P9_TA(2019)0004

## Положението в Хонконг

**Резолюция на Европейския парламент от 18 юли 2019 г. относно положението в Хонконг (2019/2732(RSP))**

(2021/C 165/01)

*Европейският парламент,*

— като взе предвид своите предишни резолюции относно Хонконг,

— като взе предвид изявлението на говорителя на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) от 12 юни 2019 г. относно продължаващите протести срещу предложените реформи в областта на екстрадицията в Хонконг,

— като взе предвид изявлението на говорителя на ЕСВД от 1 юли 2019 г. относно последните събития в Хонконг,

— като взе предвид Основния закон (Basic Law) на Специалния административен район Хонконг, който беше приет на 4 април 1990 г. и който влезе в сила на 1 юли 1997 г.,

— като взе предвид съвместната декларация на правителството на Обединеното кралство и правителството на Китайската народна република по въпроса за Хонконг от 19 декември 1984 г., известна също като Китайско-британската съвместна декларация,

— като взе предвид съвместния доклад на Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (заместник-председател/върховен представител) до Европейския парламент и Съвета от 8 май 2019 г., озаглавен „Специален административен район Хонконг: Годишен доклад за 2018 г.“,

— като взе предвид съвместното изявление от 21-вата среща на високо равнище между ЕС и Китай от 9 април 2019 г.,

— като взе предвид диалога между ЕС и Китай относно правата на човека, чието начало беше поставено през 1995 г., и 37-ия кръг от този диалог, който се проведе на 1 и 2 април 2019 г.,

— като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и заместник-председателя/върховен представител до Европейския парламент и до Съвета от 12 март 2019 г., озаглавено „ЕС — Китай: стратегически перспективи“,

— като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права от 16 декември 1966 г.,

— като взе предвид Конвенцията на ООН против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание,

— като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 г.,

— като взе предвид универсалния периодичен преглед на Китай, извършен от ООН през ноември 2018 г.,

— като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че насърчаването и зачитането на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава следва да продължат да бъдат централна част от дългогодишните отношения между ЕС и Китай в съответствие с ангажимента на ЕС да защитава тези ценности в своите външни действия и изразения от Китай интерес да се придържа към тези ценности в рамките на международното сътрудничество и сътрудничеството за развитие;

Б. като има предвид, че правителството на Специалния административен район Хонконг предложи през 2019 г. проектозакон за изменение на законодателството относно правонарушителите бегълци и относно взаимопомощта по наказателноправни въпроси с цел изменение на Наредбата за правонарушителите бегълци и Наредбата за взаимопомощта по наказателноправни въпроси;

В. като има предвид, че лидерът на Хонконг Кари Лам обяви на 9 юли 2019 г., че срещналият широка съпротива законопроект е „мъртъв“; като има предвид, че тя не каза дали проектозаконът ще бъде оттеглен;

Г. като има предвид, че проектозаконът би могъл да улесни предаването на Китай на хора по политически причини и излагането им на съдебна система, която се отличава с тежки нарушения на правата на човека; като има предвид, че съгласно предложените изменения съдът в Хонконг не би имал ясна, изрична компетентност и правно задължение да се произнася по различните видове права на човека във връзка с дела, разглеждани от съдилищата в континентален Китай или в други държави;

Д. като има предвид, че съдебната система на континентален Китай не е независима от правителството и Китайската комунистическа партия и се характеризира с произволни задържания, изтезания и други форми на малтретиране, тежки нарушения на правото на справедлив съдебен процес, насилствени изчезвания и различни системи за задържане в изолация без съдебен процес;

Е. като има предвид, че много граждани на Хонконг — вариращи от активни защитници на демокрацията до бизнесмени — се страхуват от възможността да бъдат екстрадирани в континентален Китай;

Ж. като има предвид, че безпрецедентен брой жители на Хонконг се стекоха на улиците, за да упражнят по мирен път основното си право на събрания и протести; като има предвид, че на 12 юни 2019 г. десетки хиляди демонстранти се събраха около сградата на Законодателния съвет и съседните ѝ улици, като призоваха правителството да оттегли предложените изменения на закона на Хонконг за екстрадицията;

З. като има предвид, че над 70 неправителствени организации за защита на правата на човека, включително „Амнести Интернешънъл“, „Хюман Райтс Уоч“, „Мониторинг на правата на човека“, Адвокатската колегия на Хонконг и Сдружението на юристите в Хонконг, изпратиха съвместно писмо до главния управител г-жа Лам с искане нейното правителство да оттегли проектозакона за екстрадицията, тъй като той застрашава зачитането на правата на човека;

И. като има предвид, че хонконгските полицейски сили използваха факта, че малък брой демонстранти извършиха актове на насилие, като претекст за използването на ненужна и прекомерна сила срещу мирно протестиращото голямо мнозинство, включително сълзотворен газ, гумени куршуми и пиперен спрей, обявиха инцидента за метеж и съответно пристъпиха към задържането на няколко десетки души; като има предвид, че към няколко души бяха повдигнати обвинения в участие в метеж, което води до присъда от 10 години лишаване от свобода;

Й. като има предвид, че през изминалите години гражданите на Хонконг станаха свидетели на масови демонстрации в подкрепа на демокрацията и на пълното прилагане на Основния закон, включително на протестите през 2014 г. на т. нар. „Движение на чадърите“, както и на демонстрации в подкрепа на свободата на медиите и, наред с другото, срещу изчезванията на търговци на книги в Хонконг;

К. като има предвид, че в края на 2015 г. четирима жители на Хонконг, сред които и Гуй Минхай, и едно друго лице, свързани с издателската къща „Mighty Current“ и неговата книжарница, изчезнаха; като има предвид, че месеци по-късно се появи информация, че те са били задържани в континентален Китай на неизвестно място; като има предвид, че един от търговците на книги, завърнали се в Хонконг, впоследствие се премести в Тайван от страх да не бъде екстрадиран;

Л. като има предвид, че Основният закон съдържа разпоредби, които гарантират защитата на правата на човека и личните свободи; като има предвид, че член 27 от Основния закон гарантира свободата на словото, печата и публикациите, както и свободата на сдружаване, събрания, шествия и демонстрации; като има предвид, че в членове 45 и 68 от Основния закон се посочва, че главният управител и всички членове на Законодателния съвет следва в крайна сметка да се избират чрез всеобщи избори;

**Четвъртък, 18 юли 2019 г.**

М. като има предвид, че ЕС подкрепя принципа „една държава, две системи“ и високата степен на автономност на Хонконг;

1. призовава правителството на Специалния административен район Хонконг да оттегли законопроекта от 2019 г. за изменение на законодателството за правонарушителите бегълци и взаимопомощта по наказателноправни въпроси;

2. призовава правителството на Специалния административен район Хонконг незабавно да освободи мирните демонстранти и всички лица, задържани заради мирното упражняване на свободата си на изразяване на мнение по време на протестите или преди това, и да оттегли всички обвинения срещу тях;

3. призовава за провеждане на независимо, безпристрастно, ефективно и своевременно разследване на използването на сила от полицията на Хонконг срещу демонстрантите;

4. подчертава, че ЕС споделя много от опасенията, изразени от гражданите на Хонконг, във връзка с предложените реформи в областта на екстрадицията и че той ги е изразил пред правителството на Специалния административен район Хонконг; подчертава, че законопроектът има сериозни последици за Хонконг и неговото население, за ЕС и за чуждите граждани, както и за доверието на стопанските среди към Хонконг;

5. настоятелно призовава Хонконг да гарантира, че неговото законодателство продължава да бъде в пълно съответствие с международните му задължения в областта на правата на човека, включително разпоредбите на Международния пакт за граждански и политически права и на Конвенцията на ООН против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание;

6. отчита, че през последните седмици в Хонконг изключително голям брой хора — според оценките над един милион души на 9 юни 2019 г. и до два милиона през следващата седмица — се стекоха на улиците, за да участват в предимно мирни масови демонстрации, предизвикани от дълбока загриженост във връзка с проектозакона за екстрадицията;

7. подчертава, че правата на гражданите на Хонконг като цяло се зачитат в Хонконг, но изразява дълбока загриженост във връзка с постепенното влошаване на положението с гражданските права, политическите права и свободата на печата; изразява дълбока загриженост във връзка с безпрецедентния натиск върху журналистите и нарастващата им автоцензура, по-специално по отношение на отразяването на чувствителни теми, свързани с континентален Китай или с правителството на Специалния административен район Хонконг;

8. подчертава, че Основният закон гарантира свободата на словото, печата и публикациите, както и свободата на сдружаване, събрания, шествия и демонстрации; призовава властите в Хонконг и Китай да гарантират защитата на правата на човека и свободите, заложени в Основния закон, по отношение на всички граждани;

9. остро осъжда постоянната и нарастваща намеса на Китай във вътрешните работи на Хонконг, както и неотдавнашното твърдение на Китай, че Китайско-британската съвместна декларация от 1984 г. е исторически документ и следователно вече не е в сила; подчертава, че китайското правителство е обвързано от съвместната декларация да поддържа високата степен на автономност на Хонконг и неговите права и свободи;

10. във връзка с това отбелязва с дълбока загриженост, че кандидатите на опозицията, в това число Агнес Чау и бившата законодателка Лау Сю-Лай, не са били допуснати да се кандидатират на частичните избори за Законодателния съвет поради политическата си принадлежност или политическите си възгледи;

11. призовава ЕС, неговите държави членки и международната общност да работят за налагането на подходящи механизми за контрол върху износа, за да лишат Китай, и по-специално Хонконг, от достъп до технологии, използвани за нарушаване на основните права;

12. настоятелно призовава за систематични реформи с цел провеждане на преки избори за длъжността главен управител и за членовете на Законодателния съвет, както е предвидено в Основния закон, и призовава за постигане на споразумение относно въвеждането на изборна система, която да е като цяло демократична, справедлива, открита и прозрачна и да предоставя на населението на Специалния административен район Хонконг правото да избира кандидати и да се кандидатира на избори за всички ръководни длъжности;

13. отново отправя своя призив за незабавното освобождаване на книгоиздателя Гуй Минхай, който е гражданин на Швеция;

14. подчертава ангажимента на ЕС да укрепи демокрацията, включително принципите на правовата държава, независимостта на съдебната система, основните свободи и права, прозрачността и свободата на информация и на изразяване на мнение в Хонконг;

15. припомня, че е важно ЕС да продължи да повдига въпроса за нарушенията на правата на човека в Китай в рамките на всеки политически диалог и диалог по правата на човека с китайските власти в съответствие с ангажимента на ЕС да заеме силна, ясна и единна позиция в подхода си към страната; освен това припомня, че в рамките на текущия процес на реформи и на нарастващата си глобална ангажираност Китай се е присъединил към международната рамка за правата на човека, като е подписал широк кръг от международни договори в областта на правата на човека; съответно призовава ЕС да продължи да води диалог с Китай, за да се гарантира, че Китай изпълнява своите ангажименти;

16. призовава заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, ЕСВД и държавите членки да повдигнат всички тези въпроси и да осигурят провеждането на диалог с правителствата на Специалния административен район Хонконг и Китай;

17. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителството и парламента на Китайската народна република, както и на главния управител и законодателното събрание на Специалния административен район Хонконг.